

УДК 351.74(477)

СЕЛЮКОВ В. С.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри поліцейської діяльності та
публічного адміністрування факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0002-6690-6484>

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ФУТБОЛЬНИХ МАТЧІВ

В роботі представлена коротка характеристика особливостей діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки та порядку протягом реалізації їх повноважень під час футбольних матчів.

Ключові слова: футбольний матч, забезпечення порядку на футболі, масові заходи, принципи забезпечення безпеки на футболі.

Правоохоронна діяльність держави тісно пов'язана із поняттям публічної безпеки та порядку. Його забезпечення є неодмінним атрибутом функціоналу більшості правоохоронних органів в державі, які в тій чи іншій формі реалізують певний ряд повноважень щодо забезпечення публічної безпеки та порядку. Така діяльність є необхідною в будь-які часи, але все більше набуває актуальності в процесі масових заходів, великого скупчення людей, встановлення нових обмежень (для прикладу, карантинні обмеження пов'язані із коронавірусною інфекцією), під час резонансних суспільно політичних подій або ж у випадках спортивних змагань різного рівня.

Варто наголосити на тому, що Україна, будучи повноправним членом світового співтовариства, приймає активну участь у спортивному житті. Це, серед усього іншого, пояснюється і членством України в FIFA, UEFA та участю у кваліфікаційних поєдинках в Лізі чемпіонів та Лізі UEFA. З того моменту, як українські футбольні клуби потрапили до таких престижних чемпіонатів, і акценти щодо належного рівня безпеки при їх проведенні набули високого значення. Однак не можна казати, що виключно під час матчів високого рівня має забезпечуватись публічна безпека та порядок, однак актуальність оновлення методів та форм його здійснення викликана саме міжнародним рівнем та проведенням у 2012 році чемпіонату Європи.

В рамках тез хотілося б звернути увагу на окремі аспекти організації та здійснення заходів щодо забезпечення публічної безпеки та порядку під час футбольних матчів. Так, Закон України «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів» серед ряду принципів забезпечення публічного порядку та безпеки на футбольних матчах визначає особливі, які характерні саме для таких заходів: запобігання проявам насильства та неналежній поведінці з боку глядачів, антисоціальним та расистським проявам; пріоритетності превентивних заходів; формування доброзичливих відносин між всіма суб'єктами правовідносин у сфері підготовки та проведення футбольних матчів; взаємної поваги та пошуку компромісних рішень [1]. Цей перелік не є

вичерпним, але усі зазначені принципи поєднує одну – спрямованість на попередження превенцію протиправної поведінки.

Ще одним із висновків, який варто зробити є те, що особливо високий рівень порушень публічного порядку відбувається тоді, коли наявні дві ворожонастроєні групи вболівальників. Така інформація найчастіше відома саме представникам футбольних клубів, тому важливим є налагодження взаємодії спеціальних суб'єктів забезпечення публічної безпеки з усіма іншими суб'єктами. Взаємодія у даному випадку проявляється у формі створення координаційного штабу, в складі якого є представники усіх суб'єктів забезпечення безпеки.

Важливим аспектом забезпечення публічної безпеки та порядку під час футбольних матчів є і взаємодія з активістами від футбольних фанатів та вболівальників. Сема в цьому проявляється зміст принципів формування доброзичливих відносин між усіма суб'єктами та пошуку компромісів. Адже усім вигідно щоб їх інтереси враховувалися під час прийняття рішень щодо забезпечення безпеки.

Як висновок, хочеться зауважити, що керування натовпом, який найчастіше формується до або після матчу повинно здійснюватися із залученням «представників» такого натовпу. На цьому у своєму дослідженні наголошують і Джеймс Хоггетт та Оуен Вест, які стверджують, що «здатність поліції взаємодіяти з прихильниками, здається, приносить вигоду» [2].

Список бібліографічних посилань

1. Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів : Закон України від 08.07.2011 № 3673-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3673-17> (дата звернення: 09.04.2021).

2. Hoggett J., West O. Police Liaison Officers at Football: Challenging Orthodoxy through Communication and Engagement. *Policing: A Journal of Policy and Practice*. 2020. Vol. 14, Iss. 4. Pp. 945–961. DOI: <https://doi.org/10.1093/police/pay032>.

Отримано 12.04.2021

